

Република Србија
ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Број: 665/2020

Датум: 01. 06. 2020. године

Београд, Фабрисова 10

ЗАДУЖБИНА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“

Скерлићева бр. 1
11000 Београд

Поштовани чланови УО Задужбине „Десанка Максимовић”,

Поштована управнице Задужбине „Десанка Максимовић”,

Желимо да вас обавестимо да је ваше писмо достављено члановима комисије (радне групе) која је писала предлог програма наставе и учења за предмет Српски језик и књижевност у гимназијама.

Достављамо одговор у целини:

Поштовани,

Пажљиво смо прочитали писмо које сте нам упутили и јасан нам је разлог ваше забринутости. Чланови комисије су с великом пажњом приступили изради документа, свесни важности предмета, али и изазова које нови захтеви образовне парадигме стављају пред наставнике и ученике. Програм Српског језика и књижевности последњи пут је измењен 1993, и тада је био више попис најважнијих дела светске и српске књижевности: преамбициозан и у пракси – неизводљив. Књижевна дела су, дакле, постојала у програму, али су наставници били принуђени да по сопственим афинитетима (често и некритички) бирају дела која ће информативно обрађивати, без дубље анализе, проблемског приступа, повезивања, понајмање естетског и етичког вредновања. Књижевна продукција је, у међувремену, обogaћена великим

остварењима која су прикључена савременој књижевности. Из тог „ковчега са непроцењивом вредношћу" морало се понешто изоставити јер је број часова задати оквир по којем се нови програм морао кретати.

Молимо вас да узмете у обзир шири контекст и захтеве новог концепта који је усмерен ка досезању компетенција, стандарда и исхода. Списак књижевних дела који је понуђен у новом програму је замишљен као „прелазни период“, помоћ и путоказ наставницима како да ученици досегну прописане исходе.

Чланови комисије су дуго разговарали о најзрелијој збирци поезије велике песникиње Десанке Максимовић „Тражим помиловање“. Узимајући у обзир заступљеност у програмима основне школе, као и особености песничких збирки које су „остале“ у програму (*Кора* В. Попе, песме М. Павловића, Б. Миљковића, С. Раичковића, И. В. Лалића), чланови комисије су једногласно закључили да се ванвременост Десанке Максимовић не уклапа у поетичке оквире епохе, те да постоји бојазан да би и ученици погрешили у вредновању њене поезије, умањујући њен значај.

Ипак, без обзира на велику заступљеност књижевног дела Д. Максимовић у основној школи, чланови комисије су поново размотрили ваш захтев, те предлажемо да се програм за први разред гимназије допуни збирком „Тражим помиловање“ и то у делу: Читање и проучавање књижевности; Књижевни родови и врсте; после избора „Лирска поезија XX и XXI века“.

На овај начин би збирка нашла своје право место као одјек књижевне епохе средњег века.

Предлог ћемо одмах упутити Националном просветном савету, наравно, уколико га ваша институција подржи.

Прилог:

Списак дела Д. Максимовић која се обрађују у основном образовању и васпитању.

ДИРЕКТОР

Др Златко Грушановић

Дела Десанке Максимовић у основној школи

1. разред

Првак; Хвалисави зечеви / У гостима / Ливадско звонце

2. разред

Школска лектира:

Бајка о лабуду

Домаћа лектира:

Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о трешњи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица (три бајке по избору ученика)

3. разред

Вожња

5. разред

Сребрне плесачице

6. разред

Грачаница

7. разред

Крвава бајка

8. разред

Пролећна песма / Опомена